

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ**  
**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
**Кафедра фармацевтичної хімії та технології ліків**

**Силабус курсу**  
**«Гомеопатичні препарати»**

<b>Обсяг</b>	Загальна кількість годин – 90; кількість кредитів ЄКТС – 3.
<b>Семестр, рік</b>	V1 семестр, 3 рік навчання
<b>Дні, час, місце</b>	Відповідно до затвердженого розкладу занять
<b>Викладач</b>	Фізор Наталія Селівестрівна, кандидат фармацевтичних наук, доцент
<b>Контактний телефон</b>	+380950863908
<b>Е-mail</b>	Фізор Н.С.: <a href="mailto:nataliya.fizor@onmedu.edu.ua">nataliya.fizor@onmedu.edu.ua</a>
<b>Робоче місце</b>	Одеса, вул. Малиновського, 37, кафедра фармацевтичної хімії та технології ліків, каб. 124
<b>Консультації</b>	<i>Он лайн- консультації:</i> дистанційно на платформі Microsoft Teams  Очні консультації: з 14.00 до 17.00 щочетверга, з 10.00 до 14.00 щосуботи  Онлайн- консультації: з 16.00 до 18.00 щочетверга, з 10.00 до 14.00 щосуботи.

### **КОМУНІКАЦІЯ**

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно). Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber, Telegram (через створені у Viber/Telegram групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

### **АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

*Предметом є:* ознайомлення з основами гомеопатичного методу лікування, теоріями з механізмів дії гомеопатичних лікарських препаратів, прописуванням рецептів, технологією приготування різноманітних гомеопатичних препаратів, особливостями використання природної сировини в гомеопатії та застосуванні методів якісного аналізу гомеопатичних лікарських засобів із наголосом на сучасні інструментальні методи аналізу.

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ**  
**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
**Кафедра фармацевтичної хімії та технології ліків**

*Пререквізити* : дисципліна відноситься до вибіркових дисциплін та базується на знаннях, отриманих при вивченні загальних дисциплін: латинська мова, ботаніка, аналітична хімія, аптечна технологія ліків, фармакогнозія, фармакологія, фармацевтична хімія, токсикологічна хімія

*Постреквізити курсу*: знання, отриманні після закінчення вивчення даної дисципліни необхідні для вивчення таких дисциплін, як-от: промислова технологія лікарських засобів, біофармація, фармацевтична біотехнологія.

*Мета* – поглиблення професійних знань та ознайомлення з теоретичними та практичними основами технології гомеопатичних лікарських препаратів в аптечних умовах, контролю якості, правил оформлення до відпуску, умов зберігання та особливостями застосування хворими.

*Завдання*: оволодіти основними принципами гомеопатії; знати склад лікарських форм, характеристику та асортимент лікарських та допоміжних речовин, що застосовуються у гомеопатії; володіти основами організації технологічного процесу приготування різноманітних гомеопатичних лікарських препаратів; використовувати знання щодо сучасних інструментальних методів аналізу гомеопатичних лікарських засобів; оцінювати якість гомеопатичних лікарських препаратів, оформляти їх до відпуску.

*Очікуванні результати*:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен:

*Знати*: основні діючі накази та інші нормативні документи МОЗ України по приготуванню, контролю якості та відпуску гомеопатичних препарат основні принципи гомеопатії; склад лікарських форм, характеристику та асортимент лікарських та допоміжних речовин, що застосовуються у гомеопатії; основи організації технологічного процесу приготування різноманітних гомеопатичних лікарських препаратів; сучасні інструментальні методи аналізу гомеопатичних лікарських засобів; визначення основних гомеопатичних термінів та понять: гомеопатичний діагноз, динамізація, життєві сили, лікарський симптом, міазм, модальність, нозод, фенотип, діатез, конституція, полі хрести.

*Вміти*: формулювати основні поняття і терміни гомеопатії та гомеопатичної фармації; користуватися нормативною та довідковою літературою з питань прописування, приготування та нормування якості гомеопатичних лікарських препаратів; обґрунтовувати технологію гомеопатичних лікарських препаратів у вигляді різних лікарських форм (тверді, рідкі лікарські форми) та особливості їх вживання; оцінювати якість гомеопатичних лікарських препаратів, оформляти їх до відпуску.

*Оволодіти навичками* : навичками та уміннями технології приготування матричних гомеопатичних настоек згідно вимог ДФУ, контролем їх якості; навичками та

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ**  
**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
**Кафедра фармацевтичної хімії та технології ліків**

уміннями технології приготування рідких гомеопатичних розведень згідно вимог ДФУ, контролем їх якості; навичками та уміннями технології приготування гомеопатичних настоек та гранул згідно вимог ДФУ, контролем їх якості; навичками та уміннями технології приготування тритурацій гомеопатичних згідно вимог ДФУ, контролем їх якості; навичками та уміннями технології приготування комплексних гомеопатичних препаратів згідно вимог ДФУ, контролем їх якості.

**ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

*Форми і методи навчання:* загальна кількість годин – 90 з них практичні заняття – 30 год, самостійна робота – 60 год. Окрім практичної форми роботи передбачається проведення індивідуальних та групових консультацій.

При проведенні практичних занять використовуються методи навчання : на лекціях використовується мультимедійна презентація; на практичних заняттях- навчально-методичні матеріали, ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, лабораторне обладнання, для перевірки засвоєних знань та умінь — тестові та розрахункові завдання , для самостійної роботи надано перелік необхідних літературних джерел.

*Зміст дисципліни*

**Тема 1.** Поняття про гомеопатію та основні її принципи. Державне нормування виробництва гомеопатичних лікарських препаратів. Особливості прописування гомеопатичних рецептів. Номенклатура гомеопатичних лікарських засобів.

Основні поняття і терміни гомеопатії: гомеопатія, гомеопатична фармація, гомеопатичні препарати, гомеопатичний діагноз, життєві сили, принцип подоби. Державне нормування виробництва гомеопатичних препаратів. Задачі технології гомеопатичних препаратів як науки і навчальної дисципліни. Номенклатура гомеопатичних лікарських засобів (Наказ МОЗ України № 165 від 03.08.1989 р., Проект «Української номенклатури монокомпонентних (гомеопатичних лікарських засобів»).

**Тема 2.** Класифікація гомеопатичних препаратів. Приготування гомеопатичних Матричних настоек згідно ДФУ та контроль їх якості. Класифікація гомеопатичних препаратів одержаних з сировини рослинного, тваринного і мінерального походження. Технологія гомеопатичних матричних настоек в залежності від процентного вмісту соку в рослинній сировині згідно ДФУ, фізико-хімічні методи аналізу якості матричних настоек.

**Тема 3.** Шкали розведень. Принцип потенціювання гомеопатичних препаратів. Потенціювання матричних настоек гомеопатичних. Шкали розведень: десяткова, сотенна, М, LM; їх сутність, позначення та концентрація діючих речовин. Класифікація гомеопатичних розведень (низькі, середні, високі). Призначення відповідних розведень для лікування гострих та хронічних захворювань. Особливості технології потенціювання гомеопатичних матричних настоек в залежності від методу приготування. Розчинники, що використовуються для розведення базисних препаратів.

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ**  
**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
**Кафедра фармацевтичної хімії та технології ліків**

**Тема 4.** Розведення гомеопатичні. Технологія рідких гомеопатичних розведень, оформлення до відпуску та контроль їх якості. Особливості приготування розведень за десятковою та сотенною шкалами. Рідкі гомеопатичні розведення з мінеральних речовин та хімічних сполук. Розведення гомеопатичні. Характеристика. Особливості застосування у гомеопатичній практиці. Краплі гомеопатичні. Визначення. Характеристика. Технологія. Контроль якості. Особливості оформлення до відпуску.

**Тема 5.** Закон зцілення Геринга. Технологія олій гомеопатичних, оформлення до відпуску та контроль їх якості. Основні принципи закону зцілення Геринга. Порівняння алопатичної та гомеопатичної терапії. Олії. Визначення. Характеристика. Контроль якості Особливості оформлення до відпуску. Розчинники, що використовуються для виготовлення олій гомеопатичних.

**Тема 6.** Технологія базисних препаратів, рідких гомеопатичних лікарських форм, оформлення до відпуску та контроль їх якості.

**Тема 7.** Гранули гомеопатичні. Технологія гранул гомеопатичних, оформлення до відпуску та контроль їх якості. Тверді лікарські форми в гомеопатичній практиці. Гранули гомеопатичні. Визначення. Характеристика. Технологія та вимоги до їх якості. Особливості прийому. Особливості оформлення до відпуску.

**Тема 8.** Тритюрації гомеопатичні. Технологія тритюрацій гомеопатичних, оформлення до відпуску та контроль їх якості. Тритюрації гомеопатичні. Визначення. Характеристика. Контроль якості Особливості оформлення до відпуску. Умови зберігання тритюрацій, санітарний режим. Допоміжні речовини у технології твердих лікарських засобів.

**Тема 9.** Комплексні гомеопатичні лікарські засоби. Технологія комплексних Гомеопатичних лікарських препаратів, оформлення до відпуску та контроль їх якості. Принципи комплексної гомеопатії. Класифікація і характеристика комплексних гомеопатичних препаратів. Технологія твердих та рідких комплексних засобів. Контроль якості Особливості оформлення до відпуску.

**Тема 10.** Технологія твердих, комплексних гомеопатичних лікарських форм, оформлення до відпуску та контроль їх якості.

*Перелік основної рекомендованої літератури:*

1. Гомеопатична фармація і медицина. Глосарій термінів та визначень = Гомеопатическая фармация и медицина. Глосарий терминов и определений: навч. посібник для студ. вищ. Навч. Закладів / Л.І. Вишневська, О.Ю. Сергєєва, С.В. Олійник ; за ред. Л.І. Вишневської. – Х. : Оригінал, 2017. – 340 с.
2. Гомеопатичні препарти: навчальний посібник / упоряд.: Борисюк І.Ю., Фізор Н.С., Валіводзь І.П. Одеса, ОНМедУ, 2020.-168 с.
3. Аптечна технологія ліків: підручник для студ. фарм. ф-тів ВМНЗ України III-IV рівнів акредитації / Тихонов О.І., Ярних Т.Г. ; за ред. О. І. Тихонова. – Вид. 4-те, випр. та допов. – Вінниця : Нова Книга, 2016. – 536 с.

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ**  
**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
**Кафедра фармацевтичної хімії та технології ліків**

4. Державна Фармакопея України / Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». - 2-е вид. - Доповнення 1. - Харків: Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2016. - 360 с.
5. Державна фармакопея України: / Укр. наук. фармакопейний центр якості лікарських засобів. – 2 вид. – Х.: Держ. п-во «Укр. наук. фармакопейний центр лікарських засобів», 2015. – Т 1. – 1128 с.
6. Державна Фармакопея України / Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів» – 2-е вид. – Харків: Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2015. – Т. 3. – 732 с.
7. Допоміжні речовини у виробництві ліків : навч. посібн. для студ. вищ. фармац. навч. закл. / О.А. Рубан, І.М. Перцев, С.А. Куценко, Ю.С. Маслій; за ред. І.М. Перцева. – Х.: Золоті сторінки, 2016. – 720 с.
8. Технологія гомеопатичних лікарських засобів : навчально-методичний посібник для викладачів / Л. І. Вишневська, Н. П. Половко, С. В. Олійник, І. С. Коноваленко. – Х.: Вид-во НФаУ, 2018. – 86 с.
9. Методичні рекомендації з підготовки до підсумкового модульного контролю з технології гомеопатичних лікарських засобів для здобувачів вищої освіти / Л. І. Вишневська, Н. П. Половко, С. В. Олійник, І. С. Коноваленко. – Х.: Вид-во НФаУ, 2018. – 27 с.
10. Технологія гомеопатичних лікарських засобів : метод. рек. до практичних і семінарських занять / Л. І. Вишневська, Н. П. Половко, С. В. Олійник, І. С. Коноваленко. – Х.: Вид-во НФаУ, 2018. – 56 с.
11. Організація самостійної роботи студентів з дисципліни «Технологія гомеопатичних лікарських засобів» : методичні рекомендації / Л. І. Вишневська, Н. П. Половко, С. В. Олійник, І. С. Коноваленко. – Харків: НФаУ, 2018. – 39 с.

**ОЦІНЮВАННЯ**

*Методи і засоби контролю:* усне опитування; письмове опитування; ситуаційні завдання, тестування; виконання практичних навичок, розв'язання задач.

**Критерії поточного оцінювання на практичному занятті**

<b>Оцінка</b>	<b>Критерії оцінювання</b>
«5»	Здобувач бере активну участь в обговоренні найбільш складних питань з теми заняття, дає не менше 90% правильних відповідей на стандартизовані тестові завдання, без помилок відповідає на письмові завдання, виконує практичну роботу та оформив протокол.

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ**  
**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
**Кафедра фармацевтичної хімії та технології ліків**

«4»	Здобувач, бере участь в обговоренні найбільш складних питань з теми, дає не менше 75% правильних відповідей на стандартизовані тестові завдання, припускає окремих незначних помилок у відповідях на письмові завдання, виконує практичну роботу та оформлює протокол.
«3»	Здобувач, бере участь в обговоренні найбільш складних питань з теми, дає не менше 60% правильних відповідей на стандартизовані тестові завдання, припускається значних помилок у відповідях на письмові завдання, виконує практичну роботу та оформлює протокол.
«2»	Здобувач не бере участь в обговоренні складних питань з теми, дає менше 60% правильних відповідей на стандартизовані тестові завдання, припускається грубих помилок у відповідях на письмові завдання або взагалі не дає відповідей на них, не виконує практичну роботу та не оформлює протокол.

*Форми і методи підсумкового контролю* : здобувач допускається до іспиту за умови виконання вимог навчальної програми та в разі, якщо поточну навчальну діяльність він отримав не менше 3,00 балів і склав тестовий контроль за тестами «Крок-2» не менш ніж на 90% ( 50 завдань).

Тестовий контроль проводиться в Навчально-виробничому комплексі інноваційних технологій навчання, інформатизації та безперервної освіти ОНМедУ на останньому занятті напередодні іспиту.

*Можливість і умови отримання додаткових (бонусних) балів* : не передбачено.

### **САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Самостійна робота здобувача передбачає підготовку до кожного практичного заняття.

### **ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

*Політика щодо дедлайнів та перескладання* відповідає загальним правилам в ОНМедУ. Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу. Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

*Дотримання щодо академічної доброчесності*: здобувачам освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань. Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ**  
**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
**Кафедра фармацевтичної хімії та технології ліків**

засобів. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності : зниження результатів оцінювання ; повторне проходження оцінювання.

*Політика щодо відвідування та запізнь:*

Форма одягу: медичний халат.

Обладнання : зошит, ручка.

Стан здоров'я : здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються .

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

*Використання мобільних пристроїв:*

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

*Поведінка в аудиторії*

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам , встановленим у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти ОНМедУ.